

**การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2**
**Quality Assurance Management of Schools in the Digital Era under
Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2**

สุนันท์ มั่งมี¹ และ ดร.ณิ ปัญจรัตน์²

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Sunanthanee Mangmee¹ and Darunee Panjarattanakorn²

Rajapruk University^{1,2}

Corresponding Author, Email: tip2534Sunanthanee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง .67-1.00 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ประกันคุณภาพ; ประกันคุณภาพภายใน; ยุคดิจิทัล

* ได้รับบทความ: 25 เมษายน 2568; แก้ไขบทความ: 15 พฤษภาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 29 กันยายน 2568

Abstract

This research aimed to 1) examine the implementation of internal quality assurance in schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in the digital era, and 2) compare the implementation of internal quality assurance in schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in the digital era, classified by gender, age, educational attainment, work experience, and school size. The sample consisted of 285 respondents selected through stratified random sampling based on school size. The research instrument was a questionnaire with item-level content validity indices ranging from 0.67 to 1.00 and an overall reliability coefficient of 0.89. The statistical methods used for data analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and LSD post hoc test.

The research findings revealed that

1) the overall and aspect-specific levels of internal quality assurance implementation in schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in the digital era were at the highest level

2) teachers with different genders, educational backgrounds, work experiences, and school sizes did not significantly differ in their opinions on the implementation of internal quality assurance. However, teachers of different age groups demonstrated statistically significant differences in their opinions at the .01 level.

Keywords: Quality Assurance; Internal Quality Assurance; Digital Era

บทนำ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด เป้าหมายสูงสุดของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารและครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกันคุณภาพ สามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษา

ตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบการประกันคุณภาพภายใน การจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกของทุกระดับ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีแนวคิดที่ว่า มาตรฐานที่กำหนดต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ มีการประเมินจากสภาพจริงอย่างเป็นรูปธรรม การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งมีจำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนประกอบไปด้วยผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสอดคล้องกับการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาว่า ต้องกำหนดมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพราะเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สะดวกในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา โดยได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย เทคโนโลยีที่เข้ามามีส่วนช่วยในเรื่องการเรียนรู้ ปัจจุบันมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้หลายอย่างมีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มีระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ระบบวิดีโอออนดีมานด์ (Video on Demand) วิดีโอเทเลคอนเฟอเรนซ์ (Video Teleconference) และอินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น ระบบเหล่านี้เป็นระบบสนับสนุนการรับรู้ ข่าวสารและการค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีที่เข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษาในการจัดการศึกษาสมัยใหม่จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารเพื่อการวางแผนการดำเนินการ การติดตามและประเมินผล จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษามาก (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2561) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 ปี 2566 จำนวน 63 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,076 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) และ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นลักษณะแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบค่าความตรง (Content Validity) ค่าความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .67 – 1.00

2.2.4 นำแบบสอบถามไปใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้มา วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability Index) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือไปยังวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 ฉบับ โดยผ่าน Google Forms / Email และด้วยตัวของผู้วิจัยเอง โดยกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูลเป็นเวลา 15 วัน และมีการติดตามเพื่อเก็บข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงาน
ประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 2 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ด้านที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1.	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.56	.41	มากที่สุด	6
2.	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.76	.35	มากที่สุด	2
3.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา	4.68	.33	มากที่สุด	4
4.	การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.82	.35	มากที่สุด	1
5.	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา	4.72	.41	มากที่สุด	3
6.	การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.63	.39	มากที่สุด	5
ภาพรวม		ด้า	.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$,
S.D.=.34) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการ
ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.82$, S.D.=.35) รองลงมา คือ
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการ
ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง
และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา

2.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินงานตามขั้นตอนของระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ ญฐนนท์ เคนทุม (2557) ที่พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพราะต้องการให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับและสร้างความไว้วางใจแก่ผู้ปกครองและผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดทำมาตรฐานที่สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด สอดคล้องกับ ลดาวัลย์ ตั้งมั่น (2561) ที่พบว่า สถานศึกษามีการพัฒนามาตรฐานและจัดทำคู่มือมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมปรับปรุงการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

สอดคล้องกับ นวพลวิ ทานุกรม (2558) ที่พบว่า สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพความสำเร็จของโครงการ และคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการร่วมประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงความร่วมมือของทุกฝ่ายในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับ มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา (2562) ที่ชี้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างมีระบบ ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีการติดตาม ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ ธนาภรณ์ จันทน์เกษม (2560) ที่พบว่า บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและเข้าใจกระบวนการประเมินผลอย่างชัดเจน

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ามีการติดตามผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติการประจำปี และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับ รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร (2557) ที่ระบุว่าสถานศึกษามีการสรุปผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาในรอบถัดไป

1.6 ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากสถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และใช้เทคโนโลยีในการรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับ นริศรา ภาละศรี (2559) ที่พบว่า การจัดทำ SAR โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความสะดวกและโปร่งใสในการเผยแพร่

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 เพศ ครูเพศชายและครูหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าทุกเพศปฏิบัติงานตามนโยบายและมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับ มาหะมะบาคอรี มาซอ (2564) ที่พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุ ครูต่างช่วงอายุมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยครูอายุน้อย (21-30 ปี) มีความสามารถและความยืดหยุ่นด้านการใช้เทคโนโลยีมากกว่าครูอายุมาก สอดคล้องกับ นพภัค จิตต์มันคงธรรม (2562) ที่พบว่า บุคลากรอายุน้อยมีความพร้อมในการปรับตัวต่อเทคโนโลยีมากกว่า

2.3 วุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากทุกคนได้รับการสนับสนุนและการอบรมด้านดิจิทัลอย่างเท่าเทียมกัน และปฏิบัติตามนโยบายเดียวกัน สอดคล้องกับ สุครไทย กรมลี (2561) ที่พบว่าครูต่างวุฒิการศึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน

2.4 ประสบการณ์ทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์มากอาจมีความชำนาญและมั่นใจในการปฏิบัติงาน ในขณะที่ครูประสบการณ์น้อยได้รับการสนับสนุนและทำงานตามมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับ ขำนาญ ศิริผล และคณะ (2565) ที่พบว่าความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพไม่แตกต่างกันตามประสบการณ์ทำงาน

2.5 ขนาดสถานศึกษา ครูในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสถานศึกษาทุกขนาดได้รับงบประมาณ อุปกรณ์ และการอบรมตามมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับ หทัยรัตน์ บัวขจร (2557) ที่พบว่า ปัญหาและการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาต่างขนาดไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพภายในอย่างทั่วถึง

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้กระบวนการ PLC ผ่านช่องทางดิจิทัล เพื่อให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนการอบรมและสื่อเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินงานผ่านช่องทางออนไลน์อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนบรรลุเป้าหมาย

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสำหรับการเก็บข้อมูลและจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน พร้อมทั้งส่งเสริมการอบรม และการทำงานร่วมกันผ่านเครื่องมือออนไลน์ เพื่อให้การรายงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว และต่อเนื่อง

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการติดตามคุณภาพการศึกษาผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์อย่างเป็นระบบและโปร่งใส พร้อมเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระยะต่อไป

1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ควรร่วมกันพัฒนาระบบรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในแบบออนไลน์ที่ครอบคลุมทุกมิติ และสามารถเผยแพร่สู่สาธารณชนได้อย่างกว้างขวาง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิธีการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและผู้บริหาร เพื่อยกระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาระบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานจริง

องค์ความรู้ใหม่

จากงานวิจัยเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 สรุปองค์ความรู้ใหม่ได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- ชำนาญ ศิริผล, จิณณวัตร ปะโคทั้ง, สุรศักดิ์ ศรีกระจำง และ ประภาสิต อานุกาฬแสนยากร. (2565). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพาพิชญาพรรณ, 17(2), 17-30.
- ณัฐนนท์ เคนทุม. (2557). ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนเชียงหวาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (การศึกษานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาภรณ์ จันทร์เกษม. (2560). การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นพภัค จิตมั่งคงธรรม. (2562). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นริศรา ภาระศรี. (2559). ความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นวลฉวี ทานุกรม. (2558). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มาหะบาคอรี มาซอ. (2564). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- มัลลย์ วงศ์พิทยพัฒนา. (2562). แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร. (2557). สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ เขต 4. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบึงกาฬ.

- ลดาวลย์ ตั้งมั่น. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. (2566). รายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2566. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา. <https://sites.google.com/nonedu2.go.th/supervisorynonedu2/> เอกสารเผยแพร่/รายงาน
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. <https://ops.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา. <https://onec.go.th/index.php/book/BookView/1540>
- สุกัญญา เข้มข้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: พาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุครไทย กรมลี. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- หทัยรัตน์ บัวขจร. (2557). ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607 - 610.